

PERSPEKTIVNOTAT – BUDGET 2017-2020

Serviceområde 04 Grønne områder

Faktabeskrivelse

Serviceområdet indgår i Center for Natur, Miljø og Byggeri. Ud over administration af diverse lovområder, omfattende natur, vandløb og det åbne land, varetages der inden for serviceområdet en lang række planlægnings-, drifts- og vedligeholdelsesopgaver. Det omhandler drift og udvikling af vandløb, privatejede fredede områder, Natura2000-områder, fortidsminder, kommunale skov- og naturarealer, friluftsfaciliteter, naturcentre m.m. Også naturpleje og naturgenopretning er en del af den samlede opgave. Desuden varetages opgaver i relation til udvikling og planlægning for byernes parker og grønne områder samt diverse formidlingsopgaver inden for natur- og kulturhistoriske seværdigheder m.m. Opgaven omfatter bl.a.:

- Præstbjerg og Løvbakke Naturcentre samt en lang række friluftsfaciliteter, lejrpladser mm.
- Løvbakke Dyrehave
- 455 ha bynære grønne arealer og parker
- 1.700 ha kommunale miljøcertificerede skov- og naturområder
- 4.340 ha fredede områder, hvoraf ca. ½-delen er privatejet (kommunal plejepligt)
- 728 fortidsminder
- 767 km vandløb hvor der udføres vandløbsvedligeholdelse
- Administration, løbende tilsyn/kortlægning af 14.101 ha § 3-områder (6.569 lokaliteter).

Overordnede mål for området fremgår af Herning Kommunens Park- og Naturpolitikker.

Fremtidsperspektiver

Parker og bynære grønne områder

Harmoniseringen af legepladsområder med opgradering af redskaber på blivende legepladser, udfasning af øvrige der nedlægges, eller overdrages til lokale foreninger, blev færdiggjort i 2016.

Det er en løbende udfordring at få serviceniveauet på de bynære grønne områder tilpasset borgernes forventninger og imødekomme ønsker om tiltag, renovering eller supplerende driftsopgaver. Arbejde med udarbejdelse af driftsudviklingsplaner for centrale parkområder over alt i kommunen fortsætter i 2017. Fastlagte serviceniveauer samt udviklingsplaner gøres tilgængelige for borgerne.

Der fremlægges en samlet plan for prioritering af renoverings- og forskønnelsesprojekter, der søges realiseret fra 2017 og i årene fremover, inden for den til formålet afsatte anlægspulje, som også kan bidrage til opfyldelse af målene i Parkpolitikken, samt at forny og forskønne byens grønne rum og parker til understøttelse af det gode liv og borgernes brug.

Vandløb

Der arbejdes fortsat på realisering af indsatser og projekter i 2. vandplanperiode 2016-2020. Kommunens tre vandområdeplaner er afgrænset efter de områder, som oplandet udleder vand til: Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord eller Limfjorden. Herning Kommune skal, inden 2020, realisere de mål og gennemføre de indsatser, som står i Vandområdeplanerne. Der er fokus på, at nye

vandløbsentreprenører fra sæson 2016 og frem udfører vandløbsvedligeholdelsen på en måde, som sikrer opfyldelse af gældende regulativer samt fortsat tilfredshed også fra bredejere.

Administrationsgrundlaget for vedligeholdelse af vandløbene ligger i vandløbsregulativerne. Det er derfor vigtigt, at der bliver lavet en revision af regulativerne for vandløbene i Herning Kommune. I 2016 blev arbejdet startet op med to nye regulativer, som kan være afsættet i udarbejdelsen af nye skabeloner til det videre arbejde. Planlægning, prioritering af nye regulativer fortsætter i 2017. Kriterierne for prioritering vil være afgørende for den tidshorizont arbejdet bliver udført indenfor (mellem 4 - 10 år).

I 2016 udarbejdes en prioriteret plan for indsatsen i vandløbene i 2017 og de efterfølgende år, som bidrager til at målene i Byrådets Naturpolitik opfyldes. Samtidig laves beskrivelse af formål og målsætninger i vandløbene. En del af de indsatser der vil komme i 2017 er derudover vedligeholdelse af etablerede okkerbassiner.

Fredede områder – Søby Brunkulslejer og Gødstrup Sø

I 2017 søges der igangsat et arbejde med udarbejdelse af langsigtede og samlede plejeplaner for privatejede fredede arealer i Herning Kommune

For at realisere formålet med fredning, af Søby Brunkulsleje og Gødstrup Sø, er der i 2016 og 2017 afsat midler til etablering af de offentlige sti- og publikumsfaciliteter, som er beskrevet i fredningerne. Disse projekter forventes, efter en samlet planlægning og en forudgående dialog med de berørte lodsejere samt området brugere, realiseret i løbet af 2016-17 inden for de til formålet afsatte anlægsmidler. Projekterne vil bidrage til øget brug af naturen og understøtte friluftslivet men også turismen særligt i Søby. I Gødstrup vil stien rundt om søen m.m. bidrage til at binde Herning by/Tjørring og området ved det nye sygehus DNV bedre sammen, og samtidig indfri lokale borgeres ønske om en rundtur omkring Gødstrup Sø.

Friluftslivsstrategi

Teknik- og Miljøudvalget vedtog i november 2015 en Friluftslivsstrategi for Herning Kommune. Strategien er tværfaglig og skal støtte udviklingen af friluftslivet på tværs af fagforvaltningerne. For at realisere strategien udarbejdes en handlingsplan. Handlingsplanen vil omfatte en række allerede prioriterede projekter, fx realisering af fredningerne Gødstrup Sø, Søby Brunkulsleje og Å-turismeprojektet. De nævnte projekter er allerede blandt de finansierede projekter.

Et af strategiens overordnede mål er at styrke branding og formidlingen af friluftslivet i Herning Kommune, for på den måde at sætte det gode liv og borgernes behov i centrum. For at opfylde dette mål udarbejdes et friluftskort for hele kommunen. Der samarbejdes med Visit Herning for at finde gode og fælles løsninger.

Løvbakke Natur- og læringscenter

Der blev i 2015 lavet et forprojekt for udvikling af Løvbakke Natur- og Læringscenter. Til budgetkonferencen i april 2016 blev der lavet et nyt idéoplæg, som blev fremlagt for et samlet byråd. Formålet er at få skabt en unik ramme for læring, som også kan understøtte en lang række øvrige formål og være et attraktivt fritidstilbud, der også bidrager til branding, bosætning m.m.

Projektet vil i høj grad understøtte kommunens Naturpolitik og Friluftslivsstrategi, hvor målene bl.a. er at give øget læring, bevægelse, sociale fællesskaber samt oplevelser. Projektet søges konkretiseret og færdigprojekteret i løbet af 2017, og realiseres i 2017 og årene frem, i takt med at der findes tilstrækkelig intern og ekstern finansiering.

Beskyttet natur - § 3-arealer

Der er endnu ikke udarbejdet en vejledning i, hvordan kommunerne skal håndtere den nye opgave, der sammen med en opdateret § 3-registrering er overgået til kommunerne. Kommunen skal, i løbet af en 10-årig periode, have udført tilsyn med udviklingen af den beskyttede § 3-natur, så der findes en opdateret og vejledende kortregistrering. Nye servicemål indført i 2016 for sagsbehandlingsfrister i landbrugs-, virksomheds- og byggesager, forventes også i 2017 at gøre, at der løbende må foretages en meget skarp prioritering af sagsbehandlingsopgaver inden for naturområdet.

Natura2000-områder

Forvaltningen forventer, at staten i foråret 2016 vedtager en ny Natura2000-plan. Fra vedtagelse af en ny Natura2000-plan har kommunen ½ år til at udarbejde en ny samlet handleplan for 2017 og frem for indsatser i Natura2000-områderne, som bidrager til at fastholde og forbedre vilkårene for udpegningsgrundlaget (særlige dyr, planter eller fugle).

Lysfisker- og Å-turisme

Projektet skal bidrage til i 2017 at synliggøre, udvikle og skabe vækst inden for lystfiskerturismen samt "aktiv ferie" turismen langs å-systemerne i Herning Kommune. I første omgang primært med fokus på Skjern Å og Karup Å.

Lystfiskerturisme. Herning Kommune har et meget attraktivt lystfiskeprodukt i form af laksefiskeriet i Skjern Å og Havørredfiskeriet i Karup Å. Fokus i projektet er, at tiltrække gruppen af højtforbrugende lystfiskere. Projektet lægger op til følgende 5 handlinger: Markedsføring, forbedring af fiskeproduktet, inddragelse af interessenter og samarbejdspartnere, gøre det "nemmere" for lystfiskerturisterne og gøre det mere "lækkert" for lystfiskerne.

Å-turisme. Dette spor skal afdække potentialet i at koble flere "aktiv ferie" former sammen i forbindelse med åerne og dermed udvikle potentialet i å-turisme yderligere. Målet er at sætte åerne i spil som en slags fyrtårne, der kan tiltrække de gæster, der ønsker oplevelser i naturen, og dermed synliggøre de unikke muligheder Herning Kommune har for spændende naturoplevelser. Projektet søges realiseret i 2016 og 2017 inden for de til formålet afsatte anlægsmidler.

Klimatilpasning

Realisering af klimatilpasningsplanens handleplan forventes at fortsætte også i 2017. Klimatilpasningsprojektet (KLIT 3), omfattende omlægning af vandløb samt etablering af store regnvandsbassiner i Lillelund Engpark, blev igangsat i 2016. Der er endnu ikke lavet detailprojekt for klimatilpasningsprojekt 2 og 4, omfattende areal i Knudmosen (KLIT 2), samt arealer ved Herningsholm Å (KLIT 4) mellem Herning og Gullestrup.

Økonomi

Tabel 1: Regnskab 2014 – 2015, budget 2016 og budgetforslag 2017 i **2016- priser** (mio. kr.)

1.000 kr., 2016-priser		Regnskab 2014	Regnskab 2015	Budget 2016	Budgetforslag 2017 (foreløbig)
Funktion	Funktionstekst				
002820	Grønne områder og naturpladser	20.687	23.043	21.707	21.283
00 32 35	Andre fritidsfaciliteter	-14	-25	0	0
00 38 51	Natura 2000	687	446	430	430
00 48 71	Vedligeholdelse af vandløb	6.767	6.444	6.495	6.494

I alt		28.127	29.908	28.632	28.207
--------------	--	---------------	---------------	---------------	---------------

Note: Afrunding kan indebære, at summen af de enkelte poster afviger fra den angivne total.

Effektiviseringsmuligheder samt status på udmøntning af budget 2016

De indarbejdede besparelser i budget 2016 som følge af Mulighedskataloget er udmøntet.

Fra budget 2017 søges der skabt øgede indtægter fra salg af produkter og regulering af jagtlejeindtægter m.m. i kommunens skove.